

עורכים מקצועיים: יעקב גולדמן, עו"ד. גלעד ברון, עו"ד.
מנהל מערכת: אורי גולדמן, עו"ד.

גיליון 490 יום ה' 26 במרץ 2009

השבוע בגיליון

הועלה סכום השכר השנתי הפטור ממס במלכ"רים // דחיית מועד הגשת דו"חות של חברות לתועלת הציבור // שתי הבהרות של לשכת רוה"ח - IFRS. למי שייך המוניטין?

שבח - חישוב מס רכישה ברכישת חלק מדירת מגורים // מ"ה - שומה לפי מיטב שפיטה - סבירות שומה // מע"מ - שוב בענף הבניה - ניכוי תשומות עפ"י חשבונות פיקטיביות. עבירות במשקל כבד !! // השכרת דירות ע"י קבלנים - ללא מע"מ // מבצע של הרשות באילת // גרעינים "שחורים".

עדכונים מהשטח

מאמר

פסיקה

מחוץ לחוק

עדכונים מהשטח

הועלה סכום השכר השנתי הפטור ממס במלכ"רים

סעיף 35(א) לחוק מע"מ קובע, בין היתר, כי "מלכ"ר שסך כל השכר השנתי שהוא משלם לעובדיו אינו עולה על 84,974 ₪. פטור מהמס שלפי סעיף 4(א). עוד מסמיך הסעיף את שר האוצר לקבוע סכום גבוה יותר מהסכום הנקוב לעיל. עפ"י ההודעה, כדי להקל על פעילותם של מלכ"רים הועלה סכום השכר השנתי אשר פטור מחיוב במס שכן לסך של 160,000 ₪, וזאת לגבי השכר המשתלם בעד עבודה בשנת המס 2009 ואילך. מכוח הוראת סעיף 126(א) לחוק מע"מ, יתואם הסכום האמור ב-1 בינואר של כל שנה, החל משנת המס 2010, לפי עליית מדד המחירים לצרכן שתפרסם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ליום ה-15 בדצמבר שקדם לו.

דחיית מועד הגשת דו"חות של חברות לתועלת הציבור

עפ"י ההודעה, ארכה זו תקפה רק באשר להגשת דו"חות כספיים ומילוליים המתייחסים לשנת 2008. כמו כן חברות לתועלת הציבור שיגישו מסמכים לאחר מועד זה, יימצאו בהפרה של הוראות חוק החברות והן עלולות שלא לקבל אישור, או לקבלו בשלב מאוחר.

באשר לחברות לתועלת הציבור, שאינן מבקשות אישור ניהול תקין, ניתנה ארכה להגשת הדו"חות הכספיים והמילוליים המתייחסים לשנת 2008, עד לתאריך 31.12.09.

שתי הבהרות של לשכת רו"ח - IFRS

2. הבהרה מס' 2 לתקן ביקורת 99 - בדבר "מספרי השוואה הכלולים בדוחות כספיים שנתיים הנערכים לראשונה בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)".

ביום 23.3.09 פירסמה רשות המסים הודעה לפיה שר האוצר, רוני בר-און, חתם ביום 22.3.09 על הודעת מס ערך מוסף (קביעת סכום לעניין סעיף 35 לחוק), התשס"ט-2009, לפיה, במטרה להקל על פעילותם של מלכ"רים, יעמוד סכום השכר השנתי הפטור מחיוב במס שכן על 160,000 ₪. סעיף 4(א) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו - 1975 קובע כי "על פעילות בישראל של מוסד ללא כוונת רווח יוטל מס שכן באחוזים מהשכר ששילם, כפי שקבע שר האוצר בצו באישור הכנסת". לפי צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים), התשנ"ג-1992, שיעורו של מס השכר המשולם על פעילות בישראל של מלכ"ר הינו 7.5% מהשכר ששילם.

ביום 4.3.09 פורסמה הודעה מטעם משרד המשפטים - רשות התאגידים - רשם ההקדשות. עפ"י ההודעה, ניתנת לכל החברות לתועלת הציבור המבקשות אישור ניהול תקין לשנת 2010, ארכה בהגשת הדו"חות הכספיים והמילוליים בצרוף המסמכים הנלווים הכוללים פרוטוקול, אסיפה כללית והמלצות ועדת הביקורת עד לתאריך 30.9.09. בהתאם לסעיף 345כד(ג) לחוק החברות, התשנ"ט-1999, אשר נכנס לתוקף במסגרת תיקון מס' 6 לחוק מיום 21.6.2007, על חברה לתועלת הציבור להגיש דו"חות כספיים ומילוליים לא יאוחר מיום 30 ביוני בשנה שלאחר תום תקופת הדו"ח.

לשכת רואי חשבון בישראל פירסמה שתי הבהרות אשר תחולנה על ביקורת של דוחות כספיים לשנת 2008 שתאריך אישורם הינו ביום 1 במרס 2009 או לאחריו (לנוחיתכם רצ"ב קישוריות):
1. הבהרה מס' 1 לתקן ביקורת 99 - בדבר "מידע המוצג בהתאם ל-IFRS 7 על דרך של הפניה לדוח הדירקטוריון".

בתחנות נשאו את הלוגו של פז, ולמרות ששמה של פז מוכר, הרי שהמוניטין של תחנת הדלק נצמח בזכות מפעילה, שהרי, אם המוניטין היה שייך לפז, היא לא היתה משלמת בעדו. בית המשפט תוהה, שהרי אם אכן נצברו כל המוניטין לפז, אזי אין כל צורך במכירתם לפז אגב העברת שאר הזכויות. כך קובע בית המשפט, כי ייתכן ויהיה מוניטין במכירת התחנה הן למפעיל והן לבעלים, במקרה זה לפז.

♦ בנוסף לכך, קבע ביהמ"ש בפסק הדין, כי לאור פרטי ההסכם, למרות שלא מצויין שמדובר במכירת מוניטין, ניתן לראות שאכן נמכר מוניטין, כך למשל סוכם שלילך תמשיך לתת לפז שירותי ייעוץ על מנת לשמור על המצב הקיים ולסייע לפז להעביר את רשימת הלקוחות. ויפס לכן דברי השופט: **"זולת "קריאת הילד בשמו", עניינם ומטרתם של הסעיפים הנזכרים - שימור חוג הלקוחות אשר פקד את התחנה בטרם העברתה לידי פז, היינו העברת המוניטין. רצונה של פז ברכישת המוניטין מתבטא לא רק בהעברת מרשם הלקוחות והוספת תניית אי תחרות של הבעלים הקודם, אלא עולה כדי התחייבות המוכר כי ימליץ כיצד יש לשמר את חוג הלקוחות הקיים, גם לאחר מכירת "העסק החי"."**

דבר זה מצביע, חד משמעית על מכירת מוניטין. את חשיבות הגדרת הממכר בהסכם המכר, ניתן לראות בעצם העובדה שבית המשפט קבע, לאור ניסוח ההסכמים, כי במכירת תחנת הדלק בן צבי ישנה מכירת מוניטין ואילו במכירת תחנת הדלק אילת, אין מכירה של המוניטין.

♦ הלכה למעשה, לאור הפסיקה האחרונה, למרות שחברות הדלק מסרבות לכתוב בהסכמי המכר, כי מדובר במכירת מוניטין, בכל מקרה של מכירת זכויות הפעלה בתחנת דלק, חשוב עד מאד אופן ניסוח ההסכם למכירת התחנה על פעילותה ועל חוג לקוחותיה.

גם במקרה של הסכמים שכבר נחתמו, יש לבחון האם ישנם סממנים לקיומו של מוניטין בתחנה ולמכירתו, תוך בחינת תוכן הסכם המכירה. במקרים בהם ניתן לזהות מוניטין שנמכר, יש מקום לפנות לפקיד השומה ולתקן דיווחים בהתאם.

♦ חשיבותה של הגדרת המכר כמכר מוניטין היא כפולה. מצד המוכר האבחנה של מכר כמכר מוניטין השפיעה ישירות על שיעור המס ששולם בגין המוניטין שנמכר. יצויין כי החל משנת 2003, עת עברה הרפורמה במס, הישוו שיעורי המס על מוניטין שנצמח החל משנת 2003 לשיעורי המס על רווח הון "רגיל", אולם עדיין, ישנה הטבה בשיעורי המס בגין מוניטין שנצמח עד ליום 1.1.2003.

גם לרוכש ישנה משמעות, לעניין הגדרת המכר שבעוד שבמקרה שהמכר מוגדר כמכירת נכס בלתי מוחשי, לא ניתן יהיה לדרוש את הוצאת הרכישה, עד למועד המכירה בעוד שבמקרה שהמכר יוגדר שמכר מוניטין, המחוקק מאפשר להכיר בהוצאת הרכישה על פני עשר שנים בצורה של הפחתת מוניטין.

למי שייך המוניטין?

נעם שרעבי, עו"ד, רו"ח
גולדמן - ברון, משרד עורכי דין

ביום 22.2.2009 ניתן פסק דין של השופט מ. אלטוביה בעמ"ה 1013/01 גוטמן משה נ' פ"ש ת"א 3 (להלן: "עניין לילך") אשר יוצג ע"י משרדו של הכותב. בפסה"ד נקבע:

"קשה שלא להתרשם מהנתון של גידול של פי שניים במכירות דלק בתחנה... אניח כי גידול זה נובע ולו בחלקו, מהמוניטין שצברה התחנה בזכות מפעילה."

בפסיקתו זו קבע בית המשפט כלל ולפיו למפעילי תחנת דלק, יכול להיווצר מוניטין.

♦ גם אם בהסכם בין הצדדים לא כתובה המילה מוניטין, עדיין יש לבחון את המהות של ההסכם, ועל פיו להחליט האם היתה מכירה של מוניטין או לא. מוניטין של תחנות דלק פז שייכים למפעילי התחנה ולא לפז. (לתקציר פסק הדין ר' גליון מס פקס 487)

♦ בפסק הדין דובר על חברת לילך שיווק דלק ושירותים בע"מ אשר שימשה כקמעונאית מטעמה של פז בתחנת דלק ברח' אילת בתל אביב (להלן: "אילת") ובתחנת דלק ברח' בן צבי ביפו (להלן: "בן צבי"), משנת 1982 ועד לשנת 1997. בשנת 1997 שילמה פז ללילך עבור הזכויות בתחנות ועבור ביטול ההסכם הקמעונאי המתייחס לתחנות. לילך דיווחה על התמורה מפז כעל רווח הון ממכירת מוניטין, וסביב נושא זה נסבה המחלוקת.

♦ ביהמ"ש קבע כמה החלטות חשובות לעניין מוניטין בכלל ולעניין מוניטין הנצבר בגין הפעלת תחנות דלק בפרט.

♦ קביעה ראשונה וחשובה שקבע בית המשפט היא, כי בחינת המהות האמיתית, אינה בהכרח, כלי אנטי תכנוני. הרי זהו 'מבחן על' לשם הגעה אל המהות הכלכלית הממשית של עסקה ובהמשך לכך לשומת האמת. משכך, גם אם בהסכם בין הצדדים לא כתובה המילה מוניטין, עדיין יש לבחון את המהות של ההסכם, ועל פיו להחליט האם הייתה מכירה של מוניטין או לא. החשיבות בהחלטה זו היא בכך שלדעת בית המשפט, אין צורך שיהיה כתוב בפירוש שמדובר במכירת מוניטין, על מנת לקבוע שאכן ישנה מכירת מוניטין. לצורך כך יש להסתכל בגוף ההסכם, לראות מה נמכר במסגרת ההסכם ולראות האם מה שנמכר הוא מוניטין.

♦ ויותר מכך, גם במקרה בו הרוכש אינו מודה, כי "הנכס" שקנה הוא מוניטין, בית המשפט מעיר, כי סממן זה נובע מניגוד האינטרסים שבין הצדדים לעסקה ומהתמריץ של הרוכש שלא לראות את העסקה כמכר מוניטין בכדי שיוכל לנכות הוצאה זו כפירותית. עם זאת, בהתייחס לניגוד עניינים זה, קובע בית המשפט, כי **"אין בו, כשלעצמו, כדי להכריע את הכף, ואף בעניינן של עסקות מתקופה זו עלינו לגזור את המסקנה בדבר קיומה של עסקת מכר מוניטין - או שלילתה - ממכלול הנסיבות"**.

♦ קביעה שניה וחשובה לא פחות היא למי שייך המוניטין. בית המשפט קבע כי למרות כל השלטים של פז בתחנה ולמרות שבגדי העבודה של העובדים

בנוסף, נטען, כי בהתקנת התקנה חרג שר האוצר מסמכותו ולכן יש לראותה כבטלה. בדעת רוב דחה ביהמ"ש העליון את הטענות. פס"ד לויט נותר על כנו אף לאחר שנבחן פעם נוספת במסגרת דיון נוסף שנערך בביהמ"ש העליון (ד"נ 15/78 גבריאלה לויט נ' מנהל מס שבח מקרקעין), כאשר פעם נוספת קיבלה דעת הרוב את עמדת מנהל מס שבח, ומנגד נשמעה דעת מיעוט שקיבלה את טענות המערערות.

◆ מקרה דומה אשר הגיע לפתחו של ביהמ"ש העליון הוא ע"א 8746/96 נחמה בר חמה נ' מנהל מס שבח מקרקעין. שם נתבקש ביהמ"ש ע"י המערערות לחזור ולדון בהלכת לויט, הואיל ולטענתה ההלכה כפי שנקבעה גורמת לתוצאות אבסורדיות ובלתי צודקות. באותו עניין, אימץ ביהמ"ש את חישוב מס הרכישה, כפי שבוצע ע"י מנהל מס שבח. מקרה נוסף בו התעוררה השאלה הינו ב ו"ע 1098/04 דקלה פלומנבאום נ' מנהל מיסוי מקרקעין תל אביב.

◆ תחילה דנה הועדה בשאלה האם לועדת ערר זו כלל מוקנית הסמכות להכריז על בטלותה של תקנה שהותקנה ע"י שר. לשיטת הועדה, לועדה סמכות לדון בתקפותו של מעשה מינהלי בניסיון אלו (ר' בעניין זה עמ"ש 1277/89 צבי כהן נ' מנהל מס שבח מקרקעין נתניה).

◆ לגופו של עניין, מסקירת ההלכות הקיימות עולה, כי תקנה תבוטל רק מקום שבו לוקה היא בחוסר סבירות קיצונית. למעשה, הצדדים במקרה דנן תומכים יתדותיהם באותם פסקי הדין, כאשר העורר מסתמך על דעת המיעוט בעוד שהמשיב נסמך על דעת הרוב. עפ"י הועדה, אין מקום לסטות מן ההלכות שנקבעו בעבר ע"י ביהמ"ש העליון, ומפסקי הדין המאוחרים שהלכו בעקבותיהם. ראשית, לאור הלשון הרחבה שנקטה בסעיף 9 לחוק, מסופקת הועדה האם ניתן לטעון, כי התקנה הותקנה בחריגה מהסמכות שהוקנתה לשר.

באשר לטענת העורר לפיה התקנה לוקה בחוסר סבירות בשל חוסר השוויון שהיא גורמת, קבעה הועדה, כי אין ממש בטענה זו.

◆ בסופו של דבר דחתה הועדה את כל טיעונו של העורר, אשר סותרים את ההלכה שנקבעה ע"י ביהמ"ש העליון, בין היתר לאור עקרון "התקדים המחייב" שנקבע בסעיף 20(ב) לחוק יסוד השפיטה.

הוסיפה הועדה וקבעה, כי ככל שהעורר יבקש לברר את "האמת" שלדעתו היא האמת הראויה, הרי שפתוחה בפניו הדרך להגיש ערעור על החלטה זו לבית המשפט העליון, שרק בסמכותו לשנות את ההלכה בנושא זה.

תוצאה:

◆ הערעור נדחה.

ניתן ביום 19.3.09

ב"כ העורר: עו"ד א. חן

ב"כ המשיב: עו"ד שגית כחלון, פרק' מחוז ת"א – אזרחי.

חישוב מס רכישה ברכישת חלק מדירת מגורים וע 1025/07 כספי שלמה נ' מנהל מיסוי מקרקעין

◆ מדובר בערר העוסק כולו בסוגיה משפטית, והיא הכיזד יש לחשב את גובה מס הרכישה החל ברכישת חלק מדירת מגורים - האם לפי שוויו של אותו החלק הנרכש בלבד, או שיש לחשב את המס על דירה שלמה, בהתחשב בכך ששיעורי מס הרכישה על דירות מגורים בנויים באופן פרוגרסיבי וככל ששווי דירת המגורים הנרכשת נמוך יותר כך גם נטל המס יפחת. במילים אחרות, כיזד יש לפרש את תקנה 2(2)(ב) לתקנות מיסוי מקרקעין (שבח, מכירה ורכישה) (מס רכישה) התשל"ה 1974 (להלן: "תקנות מס רכישה"), קרי האם יש להפעיל את מדרגות המס על השווי המלא של הדירה הנמכרת ואז להכפיל את התוצאה בחלק היחסי שנמכר, או שמא יש להכפיל את החלק היחסי שנמכר בשווי הדירה ורק על התוצאה להפעיל את מדרגות המס (כעמדת העורר).

◆ מחד, סבר העורר, כי לאור סעיף 9 לחוק מיסוי מקרקעין שבח ורכישה, התשכ"ג- 1963 (להלן: "החוק") יש לחשב את מס הרכישה בהתאם לזכות הנמכרת, להבדיל מחישוב לאור שווי הנכס במלואו. מאידך, סבור המשיב כי שיטה זו טעות ביסודה, ויש לנקוט בחישוב מס הרכישה לאור שווי הדירה בכללותה, ומסכום זה לגזור את שומת מס הרכישה.

ועדת הערר שליד בית משפט מחוזי ת"א- י. בן שלמה, ש' (דימוס) - יו"ר, ד. מרגליות עו"ד ושמאי מקרקעין, צ. פרידמן, רו"ח:

◆ המסגרת הנורמטיבית הרלוונטית למקרה דנן קבועה בסעיף 9 לחוק, הקובע כדלקמן:

"במכירת זכות במקרקעין יהא הרוכש חייב במס רכישה מקרקעין (להלן - מס רכישה); מס הרכישה יהיה בשיעור משווי המכירה או בסכום קבוע, לפי סוג המכירה או המקרקעין, הכל כפי שיקבע שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת."

שר האוצר, כידוע הפעיל סמכות זו, והתקין את תקנות מס רכישה. הוראות תקנה 2 קובעות כך:

"במכירת זכות במקרקעין בבנין או בחלק ממנו שהוא דירת מגורים, יחולו הוראות אלה: (א) ישולם מס רכישה בשיעור משווי הזכות הנמכרת כקבוע בסעיף 9 לחוק. (ב) נמכר חלק מדירה, ישולם חלק מסכום מס הרכישה כאמור בפסקת משנה (א) שהוא כחלק הזכות בדירה הנמכרת ביחס לכל הזכות בדירה";

סעיף 22 לחוק קובע כהאי לישנא:

"שווי הרכישה במכירת זכות בחלק מסויים או בלתי מסויים במקרקעין - הוא חלק יחסי משווי הרכישה לפי פרק זה, של הזכות שממנה נמכר החלק, כיחס שבין החלק הנמכר לכלל הזכות."

◆ הועדה ציינה, כי בע"א 42/77 לויט נ' מנהל מס שבח (להלן: "פס"ד לויט"), טענה המערערות, כי מנהל מס שבח טעה בפירוש תקנה 2(2)(ב) לתקנות, בכך שביצע חישוב של מס הרכישה בהתחשב במחיר הכולל של הדירה.

שומה לפי מיטב שפיטה – סבירות שומה עמ"ה 1259/01 שעבאן סובחי נ' פקיד שומה רמלה

נימ"ש המחוזי בתל אביב, כב' הש' מ. אלטוביה:

♦ ראשית יצוין, כי הגדרתו המילונית של מוסך אינה כוללת בהכרח מבנה. ועוד, כל דבר חקיקה יש לפרש באופן בו תוגשם מטרתו של החוק. ותתקיים התכלית הנורמטיבית חברתית אותה הוא מבקש להשיג. כשם שאין מקום להבחנה בין מוסך מקורה ובין מוסך הפועל תחת כיפת השמיים, כך אין מקום להבחין בין מוסך קבע ובין מוסך נייד.

לעניין טענת המערער בדבר אי הסבירות בדרישה שינהל ספרים כמו מוסך גדול, קובע בית המשפט כי המערער, רשאי היה לפנות אל פקיד השומה בבקשה מנומקת לאשר לו הקלות בניהול מערכת החשבונות לפי ההוראות "מחמת אופיו, היקפו או נסיבותיו של עסקו".

המסקנה לעניין פסילת הספרים היא שלאור האמור, בדין פסל המשיב את פנקסיו של המערער.

משנפסלו ספריו של הנישום, ופקיד השומה ערך לו שומה לפי מיטב השפיטה, לא בנקל יתערב בית המשפט בקביעותיו, שכן בסיטואציה זו, מחדליו של הנישום הם שהובילו להענקת הסמכות הרחבה הניתנת בידיו של פקיד השומה. מצד שני, בעוד בית המשפט יטה שלא להיכנס בנעליו של פקיד השומה, על האחרון מצידו "להתבסס ככל שניתן על נתונים אובייקטיביים, ורק בהעדרם לקבוע את השומה על דרך השערה ואומדנה. על פקיד השומה לאסוף אפוא את כלל הנתונים הרלוונטיים במישור הפנימי של הנישום הספציפי ואופי עסקו ולאחר מכן, לנסות ולהצליב את הממצאים עם נתוני ביקורת חיצוניים".

המשיב לא הצביע על רכישות הוניות לא מוסברות. את הבדיקות בעסק ערך המשיב מתוך הספרים מבלי שיפקוד את מקום העסק ויעזר ב"מראה עיניים". המשיב לא השווה את נתוני "מוסך המדרכה" לנתוני מוסכי מדרכה נוספים, וכאמור נמנע משימוש בעקרונות התדריך הכלכלי. לפיכך, קשה לומר כי המשיב עשה שימוש ב"ניסיונו המיוחד או מומחיותו" ואף שנעזר באחד מהמומחים לענף הרכב, כלל לא נעזר בתדריך ולא נהג בהתאם להוראות הביצוע של הרשות.

מסקנת בית המשפט היא כי המערער אפוא, נשא בנטל והוכיח כי השומה שערך לו המשיב, בין השאר לאור קביעותיו האחידות, היתה מופרזת.

לאור האמור עד כה, החליט בית המשפט לשום את המערער באופן בו יש לקבל את העקרונות שהתווה המשיב ולהתאימם כך שהשומות יבטאו את התפתחותו של העסק.

תוצאה:

♦ הערעור התקבל בחלקו.

ניתן ביום: 22.3.2009.

ב"כ המערער: עו"ד ת. אילן.

ב"כ המשיב: עו"ד א. סמרה.

♦ המערער מתגורר בכפר דהמש בפאתיה הצפוניים של העיר לוד. בתחילה עסק המערער בחקלאות, אך משלא ראה ברכה בעמלו, גמר אומר לשנות את עיסוקו ולנצל את כישוריו וניסיונו בתחום המכונאות. בשנת 1994, פתח המערער "מוסך מדרכה" לטיפול בציוד כבד. יודגש כבר כעת, כי "מוסך המדרכה" אינו "בית מלאכה" רגיל לתיקון מכונות והכוונה היא למכונאי נודד המעניק שירותי טיפול לרכב, בשטח פתוח או על המדרכה בצידי הדרך. לטענת המערער, רק לימים ומשקנה לעצמו מוניטין החליט להקים מבנה שימשו כמוסך. לדבריו, רק בשנת 1999 כבר היה העסק ראוי לתואר "מוסך של ממש".

♦ מכוח סעיף 130(ג) לפקודת מס הכנסה, תשכ"א-1961 ("הפקודה"), נפסלו ספרי המערער לשנות המס שבערעורים. החלטת המשיב לפסול את ספרי המערער לשנים 1994-1996 אושרה בועדה לקבילות פנקסים. על החלטת המשיב לפסול את הספרים לשנים 1997-1999 בחר המערער לערער במסגרת ערעור זה ביחד עם תקיפתו את שומות המשיב לגופן. בשל ליקויים בניהול ספרי המערער ופסילתם, ובשל כשלים בדיווח הכנסותיו, קבע המשיב למערער שומות מס לפי מיטב השפיטה.

♦ לטענת המערער, לעניין פסילת הספרים, תוספת יא' להוראות ניהול ספרים, אינה התוספת שצריכה לחול בעניינו. לטענתו, לא ניהל יומן עבודה הואיל ועד לשנת 98 כלל לא היה בעל מוסך. לטענתו, ההגדרה המילונית של מוסך הינה 1. מבנה המשמש מקום חניה לכלי רכב או מקום לתיקון כלי רכב; 2. בניין מקורה", ועסקו, "מוסך המדרכה", אינו נופל באחת משתי החלופות הנזכרות. עוד טוען המערער כי אף אם היה עליו למלא אחר ההוראות הנזכרות, הרי שהפרות שהפר אותן אינה אלא "סטיה טכנית" שאין בה כדי להשפיע על יכולתו של המשיב לקבוע את הכנסתו החייבת של המערער.

עוד טוען המערער כי השומות שהוציא המשיב אינן סבירות והתוצאות העסקיות שנקבעו למערער מבוססות על הנחות מופרכות.

לסיום מעלה המערער טענה שמקורה בשיקולי מדיניות. לדבריו "בלתי סביר להחיל על עסק קטן כ'מוסך מדרכה' נטלי ניהול ספרים המותאמים לעסקים גדולים ומומוסדים... דרישות פרוצדוראליות מוגזמות של המשיב מימוסכי מדרכה אף אינן משרתות את האינטרס הציבורי.

♦ לטענת המשיב, לאור אופי פעילות המערער החל משנת 94 ראה בו המשיב "בעל מוסך" וככזה היה עליו לנהל יומן עבודה. המשיב הבהיר כי יומן העבודה מהווה כלי חיוני לעריכת הביקורת בעסק, הן בזמן אמת והן בדיעבד ולפיכך המדובר בליקוי מהותי שאינו אך "סטיה טכנית".

שוב בענף הבניה - ניכוי תשומות עפ"י חשבונות פיקטיביות עש 1539/05 רוזדה בניה ופיתוח בע"מ נ' מע"מ באר שבע

לפיכך, בהנחה שממצאי ומסקנותיו של המשיב בעובדות ובראיות שהונחו בפניו, הרי שפעל כדין ומכוח הסמכות המוקנית, כאשר החליט להטיל על המערער כפל מס.

◆ נטל הראיה להוכחת כשירותן של חשבונות המס נשוא הערעור, קרי הוכחת העובדה שהן הוצאו כדין, על בסיס עסקאות אמת, מוטל על המערער, ככל שהמחלוקת הנטושה בין הצדדים היא לבר-פנקסית. המדובר אפוא, במחלוקת לבר-פנקסית, אשר הנטל להוכיחה רובץ לפתחה של המערער. כפי שהובהר ועוד ידובר, המערער לא השכילה להרים את הנטל המוטל עליה. המשיב הוכיח את טענתו לפיה, החשבונות נשוא הערעור אינן משקפות עסקאות אמת. די בכל העובדות המפורטות לעיל, כדי ללמד על העדר זיקה מכל סוג שהוא, בין חשבונות המס שהוזקו על ידי המערער ועל בסיסן נוכה מס תשומות לבין החברה הרשומה. לא זו אף זו, המערער לא הציג ראיות לכך שאותה חברה אכן סיפקה לה עובדים או עבודות. בנסיבות אלו ברי, כי המערער לא הרימה את הנטל המוטל עליה.

כפי שנקבע, הנטל לזמן עדים להפרכת גרסותיהם בחקירה רובץ לפתחה של המערער והיא לא הרימה אותן. טענת המערער, לפיה העסקת פועלים משטחי הרשות הפלשתינית ללא תיעוד, ללא דיווח, ללא תלושי שכר וללא כל ראיה על דבר העסקתם היא מן המפורסמות שאינן צריכות ראיה ויש לראותה כידיעה שיפוטית – מופרכת ומוטב היה שלא תועלה. ברי, כי חברה פרטית, המנהלת את ספריה כדין, חזקה עליה, כי אף העסקתם של פועלים מהרשות הפלסטינאית תהא מתועדת בדרך כלשהי. חברה המעסיקה פועלים שלא כדין, נושאת בנטל כבד יותר להוכיח את דבר העסקתם. המערער לא הרימה את הנטל.

◆ נסיבות הקמתה של המערער כפי שפורטו לעיל ומטרת הקמתה, לצורך המשך עסקיה המפוקפקים של קודמתה, אשר ספריה נפסלו ולגביה נפסק, כי עסקה ברכישת חשבונות פיקטיביות – כל אלו תומכים במסקנה, כי חשבונות המס נשוא הערעור, הינן פיקטיביות.

◆ אין לקבל את טענת ב"כ המערער, לפיה המשיב הרחיב את החזית, כאשר הציג את פסק הדין של בית המשפט המחוזי בתל אביב, ביחס לחברה אחרת. ברי, כי ממצאים אלו, יש בהם כדי לתמוך במסקנה, כי דאגמין עסק ברכישת חשבונות פיקטיביות, כפי שנהג לעשות קודם לכן.

תוצאה:

◆ הערעור נדחה.

ניתן ביום 7.1.09

ב"כ המערער: י. בורובסקי, עו"ד.

ב"כ המשיבים: עו"ד סירוטה – פמ"ד.

◆ המערער, חברה פרטית בע"מ, עוסקת בתחום הבניה ואספקת כח אדם לבניה. בשנת 2003 רכשה הגב' נסרין דגאמין, אשתו של מנהל החברה, חברה בשם "גרעיני הנשיא עמירה בע"מ", כאשר מיד לאחר רכישתה הוסב שמה לשם המערער. דגאמין בחר לרכוש את החברה באמצעות אשתו, בשל הסתבכויותיו הקודמות עם הרשויות. המדובר בחברה אשר נוסדה לצורך המשך פעילות של חברה קודמת, אשר בשל הסתבכותה עם רשויות המס, בין היתר, על רקע ניכוי תשומות מס על בסיס חשבונות פיקטיביות וצבירת חוב כספי ניכר, נאלצה להפסיק את פעילותה. מנהל מע"מ החליט לחייבה בכפל מס בהתאם לסעיף 150(א) לחוק מע"מ לנוכח ממצאי חקירה לפיהם, קיבלה החברה 8 חשבונות מס מבלי שבגינן בוצעה עבורה עבודות כלשהן.

◆ **לטענת המערער**, החשבונות הוצאו כדין, כנגד אספקת פועלי בניין ועבודות שמוציאי החשבונות סיפקו לה. כן מוסיפה, כי יצאה ידי חובתה בבדיקת טופסי פטור לניכוי מס במקור ואישור ניהול ספרי חשבונות. לטענתה ההחלטה לחייבה בכפל מס נגועה באי חוקיות, שכן הסתמכה היא על ממצאי חקירה שבוצעה ע"י מח' החקירות בירושלים ועל כן, מדובר בעדויות שמיעה שאין לסמוך עליהן. עוד טוענת, כי לבימ"ש קנויה ידיעה שיפוטית באשר למנהגים שקנו להם אחיזה בענף הבניה. בענף זה מועסקים פועלים תושבי הרשות הפלסטינית, המובאים לארץ ללא היתר, אין דרך לעגן את עבודתם במסמכים ומכאן שהיעדרם של מסמכים אינו מלמד על אי העסקתם של הפועלים ע"י מוציא החשבונות.

◆ **לטענת המשיב**, המערער נושאת בנטל השכנוע והבאת הראיות, בין היתר הואיל ומדובר במחלוקת לבר פנקסית. לטענתו נסיבות רכישת המערער מלמדות על חוסר תום לב, וכחלק מניסיון להסוות את המשך פעילותו של דגאמין בתחום הבניה. המשיב טוען, כי המערער לא השכילה להוכיח שהחשבונות אינן פיקטיביות.

בימ"ש מחוזי באר שבע - כב' הש' ו. מרוז:

◆ חוק מע"מ, בדומה לחוקי מס אחרים, כולל הוראות המטילות על עוסק - ובמקרים מסוימים, גם על מי שאינו עוסק - חיוב בתשלום אשר כמוהו כקנס עונשי, על דרך הגדלת סכום החיוב במס. תכלית החיוב כפולה; הרתעה ופיצוי. אין מדובר בהוראה עונשית, הגם שבמהותה נועדה להרתיע. המדובר בסנקציה אזרחית – נזיקית. עמדת המערער היא, כי היה מקום לצמצם את תחולתו של סעיף 50 לחוק מע"מ ולהסתפק בשומה לפי מיטב השפיטה. אין לקבל עמדה זו. כאשר מדובר בעסקאות בדויות, כנטען בענייננו, קנויה הסמכות להחיל את הוראת סעיף 50 לחוק ולחייב בכפל מס. יוער, כי המערער לא טענה להפחתת שיעורו של כפל המס, שכן לשיטתה, אין היא חייבת בתשלום כלשהו, היות והחשבונות, נשוא הערעור, משקפת עסקאות אמת.

מבצע של הרשות באילת

משרד השומה אילת, ערך השבוע מבצע משולב ובו נערכו ביקורות ניהול ספרים, בוצעו פעולות אכיפת גבייה לגבי חייבים שלא הסדירו חובותיהם, ונחקרו נישומים שלא הגישו דוחות במועד. מטרת המבצע היו, בין השאר, הגברת הנוכחות באזור אילת על מנת לשפר את רמת הציות להוראות החוק בכל הנוגע לרישום תקבולים, ניהול ספרים כדן, הגשת דוחות במועד והעברת דיווחי ניכויים שוטפים ותשלום המס בגינם. לעובדי משרד השומה אילת הצטרפו למעלה מ- 40 עובדים ממשרדים שונים בארץ: מבקרי ניהול ספרים, חוקרים ועובדי אכיפת הגביה. במסגרת המבצע נערכו 72 ביקורות ניהול ספרים בענפי המסחר הבנייה והשירותים. הממצאים מורים על ליקויים מהותיים ב- 50% מהעסקים המבוקרים, מתוכם ב- 22% מהעסקים לא נרשמו תקבולים. עובדי היחידה לאכיפת הגביה ביקרו אצל חייבי מס שלא שילמו את חובם, על אף שניתנו להם התראות כבר לפני כחודש ימים, כי יש בכונתם לבצע פעולות אכיפה. מי שבכל זאת לא פרע את חובו "זכה" לביקורם של אנשי היחידה. סך הכול נגבו למעלה מחצי מליון ₪, עוקלו 13 רכבים, והוצאו מיטלטלין מעסקי החייבים. מפקחי מחלקת החקירות חקרו 64 נישומים אשר לא הגישו דוחות שנתיים במועד. ברוב המקרים הוטלו על הנישומים קנסות מינהלים בסכומים ניכרים בגין אותם המחדלים. סך הכל הוטלו קנסות מינהלים בסכום של למעלה מ- 160,000 ₪.

גרעינים "שחורים"

בית משפט השלום בחיפה, כב' השופט טובי אמיר, שחרר (ביום 18.3.09) תחת מגבלות את גזאוי שאדי בן 28 מאעבלין ואת ח'ורי נסים בן 46 מיפיע. כפי שעולה מהודעת הרשות, במחלקת חקירות מס הכנסה חיפה, מתנהלת חקירה נגד שאדי גזאוי, בעל עסק לעיבוד ומכירת פיצוחים ופירות יבשים באעבלין ונסים ח'ורי, יועץ מס מיפיע. מהבקשה שהוגשה לביהמ"ש עולה, כי השניים חשודים בהשמטת הכנסות וניהול ספרי חשבונות כוזבים, במזיד ובכוונה להתחמק ממס. בשנים 2002 - 2006 השמיט, על פי החשד, שאדי גזאוי מספרי החשבונות ומהדוחות שהגיש לפקיד השומה, קניות חומרי גלם בסכום כולל של כ- 8,000,000 ₪. השמטת הקניות נעשתה במזיד ובכוונה להשמיט את המכירות שנבעו לו. נסים ח'ורי, ניהל את ספרי החשבונות של גזאוי, ועל פי החשד עזר לו להשמיט את ההכנסות.

עבירות במשקל כבד !!

רשות המסים, באמצעות עו"ד שלמה קלימיאן מהיחידה המשפטית הארצית לתיקי מכס, הגישה לבית משפט השלום בתל אביב, כתב אישום נגד אלכס הנה (הידוע כאלי האנה), בגין ביצוע שורה ארוכה של עבירות מס חמורות. כתב האישום הוגש בעקבות חקירת "כוכב ברשת" שהתנהלה במשך למעלה משנה על ידי מחלקת חקירות מכס ומע"מ ירושלים, בשלבים מאוחרים של החקירה, צורפו לחקירה חוקרים ממחלקת חקירות מס הכנסה תל-אביב. על פי כתב האישום, הנאשם העוסק בפיתוח גוף, שהינו חסר השכלה ו/או הכשרה רפואית פורמאלית, הפעיל וניהל מישראל, במהלך השנים 2001 - 2008, עסק בינלאומי לייבוא ולממכר סטרואידיים ותרופות בארץ ובחו"ל. כמו-כן, הנאשם לא נרשם כ"עוסק מורשה" לפי חוק מע"מ, לא ניהל ספרי הנהלת חשבונות, לא הוציא חשבוניות מס בגין העסקאות אותן ערך, לא דיווח לרשויות המס על ביצוע העסקאות, ולא שילם את המס הנובע מהן. עוד על פי כתב האישום, ייבא, מכר ושיווק הנאשם את הסטרואידיים והתרופות ללקוחות בארץ ובחו"ל, לצורכי פיתוח גוף, וזאת שלא כדן, מבלי שהחזיק ברישיון מאת משרד הבריאות לייבוא ושיווק הסטרואידיים, בכך, פעל הנאשם בדרך נמהרת ורשלנית שיש בה, כדי לסכן חיי אדם או לגרום להם לחבלה. עפ"י כתב האישום, סכום ההכנסות שהעלים הנאשם מעיני רשויות המס עומד על סך של למעלה מ- 13 מליון ₪. לנאשם מיוחסות עבירות על פי פקודת המכס, חוק מס ערך מוסף, חוק איסור הלבנת הון, פקודת מס הכנסה וחוק העונשין.

השכרת דירות ע"י קבלנים – ללא מע"מ

בעקבות פעילות של התאחדות הקבלנים מול משרד האוצר וועדת הכספים, אושרה תקנה, המאפשרת לחברות הקבלניות לבחור, בהתאם לתנאי השוק, האם להשכיר דירות חדשות שבנייתן הסתיימה לתקופה של שנתיים, מבלי לשלם את המע"מ על הדירה, או למכור את הדירות. עד כה, קבלן שבחר להשכיר דירה חדשה היה צריך לשלם את המע"מ טרם השכרתה. ככל הנראה תאושר התקנה רטרואקטיבית - משנת 2005. מדובר בדירות שלא הצליחו להימכר. עד כה, השכרת הדירות ע"י הקבלנים (לתקופה מוגבלת), היתה מחוייבת במע"מ.

מס פקס מערכת ושיווק: רוך מנחם בין 132, מגדל עזריאלי 1
 תל אביב 67021; טל. 03-6966416 פקס. 03-6953991
masfax@bezeqint.net

מערכת העיתון תשמח לקבל פניות, הערות והארות, לגבי סוגיות ושאלות שמתעוררות בתחום המס במישור הפלילי, האזרחי, איסור הלבנת הון ונושאים אשר ברצונכם שיקבלו התייחסות / ניסוי. האמור בעיתון זה אינו מהווה יעוץ מקצועי, חוות דעת, סקירת המצב המשפטי ו/או הדין הרלבנטי טל. 03-6966733 (למקרים דחופים: 054-4492973) פקס. 03-6966744

אין לצלם, להעתיק או להפיץ בדרך אחרת ניליון זה, או חלקים ממנו, ללא היתר בכתב ומראש מהעורכים.